

ŞEKİL BAKIMINDAN HUTBE KRİTERLERİ

Diyanet İşleri Başkanlığı 2007 Genelgesi'nin 8. maddesinde belirtildiği üzere İl İrşat Kurulu tarafından il genelinde okunması uygun görülen hutbelerin, okunma tarihinden 15 gün önce Din Hizmetleri Yönetim Sistemi (DHYS)'ne kaydedilmesi gerekmektedir. Yine aynı genelgenin 11. maddesi gereği müftülüklerce anılan sisteme kaydedilen hutbeler Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan Hutbe İnceleme Komisyonu tarafından incelenmektedir. Ancak yapılan bu incelemeler neticesinde hutbelerde şekil açısından belirlenen standartlara yeterince uyulmadığı tespit edilmiştir. Şekil açısından birliktelik sağlanması amacıyla hutbelerin aşağıdaki kriterlere göre yazılması gerekmektedir. Buna göre;

- 1) Hutbe A4 kağıdına dikey iki sütun halinde yazılacaktır.
- 2) Hutbenin sol üst köşesinde **İL** ve **TARİH** belirtilecektir.
- 3) Hutbenin başlangıcında mutlaka ayet ve hadis metni bulunacak; ayet metninden önce besmele,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

hadis metninden önce ise,

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

ifadesi yer alacaktır.

- 4) Ayet ve hadis metninden sonra büyük harflerle ve “**bolt**” stilinde hutbenin başlığı yazılacaktır.
- 5) Hutbelerde mutlaka Diyanet meali veya Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsirinden istifade edilecektir.
- 6) Hadislerin kaynakları verilirken titiz davranılacak, kaynakların özellikle Kütüb-ü Tis'a diye bilinen meşhur dokuz hadis kitabından olmasına özen gösterilecektir. Kaynak olarak kabul edilmeyen eserler, hadis kaynağı olarak gösterilmeyecektir.
- 7) Hutbede belirtilen kaynaklar, hutbenin sağ alt tarafında “son not” olarak verilecektir.
- 8) Hutbenin sağ alt köşesinde son notlardan sonra hutbeyi hazırlayanın ismi ve unvanıyla hutbenin il irşat kurulunun redaksiyonundan geçtiği belirtilecektir.

(Örnek; **Hazırlayan:** Mehmet xxx, xxx Camii İmam-Hatibi

Redaksiyon: İl İrşat Kurulu

- 9) Hutbe Times New Roman yazı karakterinde 12 punto büyüklüğünde yazılacaktır. Arapça karakterler 18 puntuyu geçmeyecek şekilde büyük yazılabilecektir.
- 10) “Kardeşlerim, Değerli Mü'minler vb.” hitap cümleleri ile paragrafların ilk satırları 1 cm sağa kaydırılacaktır. Paragraflar arasında 0,6 nk, satırlar arasında 1.15 boşluk bırakılacaktır.
- 11) Belirtilen bu kriterlere göre yazılmış örnek hutbe formatı aşağıda yer almaktadır.

Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلْتَبْلُواْكُمْ بَشِيْرًا مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ

وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِيْرِ الصَّابِرِيْنَ

قَالَ رَسُوْلُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

الصَّبْرُ عِنْدَ الصَّدْمَةِ الْأُولَى

METÂNET SAHİBİ OLMAK

Değerli Kardeşlerim!

Derin bir hüzünle başını öne eğmişti Allah Rasûlü (s.a.s). Evlât acısı yaşamak kolay mıydı? Henüz iki yaşını doldurmamış olan oğlu İbrahim kucığında can verirken Rahmet Elçisi'nin gözlerinden yaşlar süzülüyordu. Onun bu hali ashabını çok üzmüş hatta biraz da hayrete düşürmüştü. Onlar, belki nice zorluğa metanetle göğüs gerdiğine şahit oldukları Rahmet Peygamberi'nin ağlamasına şaşırmışlardı. Belki de O'nun, ölenin arkasından feryat ederek ağlanmasını yasaklayan sözleriyle¹ bu gözyaşlarını bağdaştıramamışlardı. Rasûl-i Ekrem'in cevabı, bütün şaşkınlıkları ve çaresizlikleri bertaraf edecek kadar açık ve netti:

“Bu gözyaşları merhamettendir. Göz ağlar, kalp hüzünlenir. Biz ancak Rabbimizin razı olacağı şeyleri söyleriz.”²

Kardeşlerim!

Sevdiklerimizin hayata veda edişi, ruhsal, fiziksel ve ekonomik sıkıntılar, kaza ve felaketler, hastalık ve geçimsizlikler takatimizi zorlayan çeşitli hâdiselerdir. Aslında olumsuz gibi görünen bu durumlar hemen her birimiz için sabır ve imtihan vesilesidir. **“İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece ‘iman ettik’ demekle bırakılacaklarını mı sandılar?”**³ ayeti, mü'minlerin zorluklar ve sıkıntılar karşısında nasıl bir tavır takınacaklarına işaret etmektedir.

Peygamber Efendimiz, bizlere üzüntü ve kederi sükûnet ve vakar ile karşılamayı tavsiye eder. Musibetler karşısında mü'mince bir duruşu öğretir. Acımız gözyaşına dönüşse de gözyaşımızın isyana dönüşmemesi gerektiğini anlatır. Yüreğimiz, acının kışkacında ezilse de, belimiz zahmet yüküyle bükülse de, dilimizden bizi bu imtihan dünyasına gönderen Rabbimize karşı en ufak bir isyanın dökülmemesi gerektiğini hatırlatır.

Allah Rasûlü'nü hayatına model olarak seçen bizler, imtihanın ne zaman ve ne şekilde geleceğini bilemediğimizden, **“Hanginizin daha güzel işler yapacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratan O'dur.”**⁴ ayetinin bilinciyle hareket ederiz. Bununla beraber, **“Biz Allah'a aidiz ve yine O'na döneceğiz. Allah'ım! Sıkıntılarımın mükâfatını senden bekliyorum, bunun karşılığını bana ihsan et, benim için onu daha hayırlısıyla değiştir.”**⁵ diye dua ederiz.

Kıymetli Kardeşlerim!

Mümin olmak, acıyı isyana değil, kazanca dönüştürebilmektir. **“Sabır, musibet ilk başa geldiği anda ortaya konulan tavidir.”**⁶ hadisinde belirtildiği gibi, can sıkıcı bir durum karşısında soğukkanlılığı ve feraseti elden bırakmamaktır. Mü'min olmak, **“Sizi biraz korku ve açlıkla; mallardan, canlardan ve ürünlerden biraz azaltma ile deneriz. (Ey Peygamber!) Sabredenleri müjdele!”**⁷ ayetindeki “müjdelenenler” den olabilmek için çaba sarf etmektir.

Biz, kendilerine bir hayır dokunup da iyiliğe erişince memnun olan ama bir sıkıntı ile karşılaştıklarında inkâr ve isyana sürüklenen kimseler⁸ olmaktan Allah'a sığınırız! Biliriz ki böyle bir tutum hem dünyada hem de ahirette hüsrarla sonuçlanacaktır.⁹

Kardeşlerim!

Hayatımızın her aşamasında Allah'a hamd edebilen kullardan olmak için gayret gösterelim ve Efendimizin şu güzel tasvirine lâayık olmanın bilinciyle hareket edelim:

“Müminin durumu ne ilginçtir! Her hâli kendisi için hayırlıdır. Bu durum yalnız mümine mahsustur. Başına sevinecek bir hâl geldiğinde şükreder; bu onun için hayır olur. Başına bir sıkıntı gelecek olursa ona da sabreder; onun için bu da hayır olur.”¹⁰

¹ Ebû Dâvud, Cenâiz, 24-25.

² Buhârî, Cenâiz, 43.

³ Ankebût, 29/2.

⁴ Mülk, 67/2.

⁵ Ebû Dâvud, Cenâiz, 22.

⁶ Müslim, Cenâiz, 14.

⁷ Bakara, 2/155.

⁸ Fecr, 89/15-16.

⁹ Hac, 22/11.

¹⁰ Müslim, Zühd ve rekâik, 64.